

§ 132

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Daniel Sazonovin toivomusponnosta yhden vyöhykkeen kertalipun käyttöön ottamisen edistämiseksi

HEL 2021-014085 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä. Tehtäväänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Päätökset lippulajeista ja lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan.

HSL valmisteli huhtikuussa 2019 käyttöön otetun uudistetun taksa- ja lippujärjestelmänsä vaiheittain yhteistyössä kuntien kanssa. HSL pyysi ennen päätöksentekoaan kuntien lausuntoja ehdottamistaan muutoksista.

Kaupunginhallitus antoi 28.2.2011 lausunnon taksa- ja lippujärjestelmän vyöhykemalleista. Kaupunginhallitus totesi, että kantakaupungin joukkoliikennejärjestelmä perustuu pitkälti raitioliikenteeseen ja kantakaupungin joukkoliikennematkat ovat pääsääntöisesti lyhyitä. Lausunnossa ehdotettiin, että uuteen taksa- ja lippujärjestelmään sisältyisi vain A-vyöhykkeelle kelpaava, kertaliput ja arvoliput sisältävä ”city-lippu”, joka palvelee satunnaista liikkumista kantakaupungin raitioverkostolla.

Lausunnossaan 2.4.2012 taksa- ja lippujärjestelmän vyöhykerajoista ja lippujen hinnoitteluperiaatteista, kaupunginhallitus totesi, että mahdollisuus raitiovaunulippuun on syytä säilyttää taksa- ja lippujärjestelmässä.

Kaupunginhallitus antoi 16.9.2013 lausunnon lippujen hinnoitteluperiaatteista ja hintasuhteista uudessa vyöhykemallissa. Siinä todettiin, että kertalipun hinnan korotus suhteessa muiden lippujen hintoihin on kannatettavaa. Vaikka lipputuloja menetettäisiin kertalippujen myynnin vähenemisenä, nopeuttaa ajoneuvossa tapahtuvan myynnin väheneminen liikennettä ja tekee liikennöinnistä täsmällisempää. Aiempien selvitysten perusteella joukkoliikenteen houkuttelevuuden kannalta arvo- ja kausilippujen hintoja olisi tavoiteltavaa laskea ja kertalippujen hintaa korottaa.

Lausunnossaan 20.9.2021 HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaluonnoksesta vuosille 2022-2024 kaupunginhallitus totesi, että vyöhykeuu-

distuksen yhteydessä valtaosan helsinkiläisistä joukkoliikenteen lippujen hinnat nousivat selvästi. Pandemian aikana joukkoliikenteen käyttäjämäärät ovat laskeneet voimakkaasti, ja on tärkeää houkutellessa matkustajia takaisin joukkoliikenteen pariin. Lausunnossa todettiin, että edellä mainituista syistä joukkoliikenteen lippujen hintoja ei tule tässä tilanteessa nostaa. Alennusryhmille myönnettyjen alennusten ulottamista kertalippuihin tulee selvittää.

Aiempiin kaupunginhallituksen antamiin lausuntoihin ja vyöhykemuutoksesta helsinkiläisille aiheutuneeseen lippujen hintojen nousuun viitaten, kaupunkiympäristölautakunta kannattaa ajatusta yhden vyöhykkeen kertalippujen selvittämisestä. Tariffiuudistuksen yhteydessä kertalippujen hintoja korotettiin, mutta kertalippujen ja kausilippujen välinen hintasuhde muodostui suuremmaksi kuin mitä HSL alun perin tavoitteli.

HSL:n tuoreessa strategiassa 2022-2025 keskeiset strategiset tavoitteet vuodelle 2025 ovat: ”kohti päästötöntä joukkoliikennettä, joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa, kustannustehokas joukkoliikenne sekä tasapainoinen talous”. Niissä painottuu sekä kasvava käyttäjämäärä että joukkoliikenteen talouden kehitys. Myös näiden tavoitteiden näkökulmasta olisi tärkeää selvittää erilaisia keinoja joukkoliikenteen houkuttelevuuden kasvattamiseksi.

HSL on aloittanut tariffi- ja lippujärjestelmänsä uudistamistyön ja uuden tilipohjaisen taustajärjestelmän hankinnan. Tilipohjaiseen järjestelmään siirtyminen mahdollistaa lipputuotteistuksen ja hinnoittelun uudistamisen. Uuden tekniikan myötä lähimaksu otetaan käyttöön kaikissa liikennevälineissä vuosina 2022-2023 ja uudenlaiset lipputuotteet ovat täysimääräisesti käytössä kaikissa myyntikanavissa vuonna 2024. HSL valmistelee ehdotuksen uudesta hinnoittelumallista kevään 2022 aikana. Tämä esitys lähetetään lausuntokierrokselle HSL:n jäsenkuntiin yhdessä toiminta- ja taloussuunnitelman kanssa. Päätökset käyttöön otettavasta mallista tehdään syksyllä 2022. HSL:n tavoitteena on löytää mahdollisimman helppo ja tasapuolinen malli, joka kannustaa joukkoliikenteen käyttöön koko HSL-alueella.

Kaupunkiympäristölautakunta ehdottaa, että HSL tutkii uutta tariffijärjestelmää suunnitellessaan mahdollisuudet myös yhden vyöhykkeen kertalippuille ja arvioi tällaisen tariffin vaikutukset. Yhden vyöhykkeen lippuja tulisi saada kaikilla vyöhykkeillä (A, B, C). Helsingin näkökulmasta tärkein näistä on vyöhyke A. D-vyöhykkeellä yhden vyöhykkeen lipun ostaminen on mahdollista jo nykyään.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

01.03.2022

Asia/24

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Sazonov Daniel, toivomusponsi, Kvsto 8.12.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Valtuutettu Daniel Sazonov on tehnyt kaupunginvaltuustossa 8.12.2021 joukkoliikenteen kehittämistä maksuttomaksi koskevan valtuustoaloitteen käsittelyn yhteydessä seuraavan toivomusponnen:

”Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta, että yhdessä muiden HSL kuntien kanssa ryhdytään voimakkaasti edistämään yhden vyöhykkeen kertalipun käyttöönottoa.”

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 10.3.2022 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Sazonov Daniel, toivomusponsi, Kvsto 8.12.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano